

Sygn. akt: IV RC 781/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2019r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Kursa

Protokolant: Aldona Maciończyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2019r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniej J. Z. działającej przez matkę J. B.**

przeciwko K. Z., H. Z.

o alimenty

- 1) zasądza od pozwanego H. Z. na rzecz małoletniej powódki J. Z. alimenty w kwocie po 100 zł (sto złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniej powódki J. B. do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 19 grudnia 2018r.;
- 2) oddala powództwo wobec H. Z. w pozostałej części;
- 3) umarza postępowanie wobec pozwanej K. Z.;
- 4) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania;
- 5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IV RC 781/18

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka J. Z. działająca przez matkę J. B. początkowo domagała się zasądzenia alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie od pozwanych K. Z. i H. Z. - dziadków ojczystych, a w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu wniosła o zasądzenie alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie od H. Z. i cofnęła pozew wobec K. Z..

W uzasadnieniu żądania matka małoletniej wskazała, że pozwani są dziadkami ojczystymi małoletniej, ojciec dziecka nie płaci zasądzonych alimentów na rzecz córki, toczy się postępowanie egzekucyjne, w wyniku którego udało się wyegzekwować jedynie kwotę 37 zł. Koszty utrzymania małoletniej kształtują się na poziomie około 800 zł miesięcznie, a łączny dochód na członka rodziny wynosi 430 zł brutto. Pozwani mają natomiast stabilną sytuację materialną (k. 3-5, k. 14)

Pozwany na rozprawie 22 maja 2019 roku wniósł o oddalenie powództwa. (k. 39)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletnia powódka J. Z. urodzona (...) pochodzi z nieformalnego związku (...).

Ostatnie alimenty na rzecz małoletniej od ojca zostały ustalone na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Rybniku 13 września 2018 r. w sprawie sygn. akt IV RC 203/18 w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Małoletnia powódka mieszka z matką i babcią macierzystą w mieszkaniu komunalnym. Opłaty mieszkaniowe stanowią wydatek około 500-600 zł miesięcznie, w kwocie tej zawarta jest opłata za prąd, gaz, czynsz, Internet i telewizję.

Małoletnia powódka ma obecnie 5 lat i uczęszcza do przedszkola. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej kształtują się następująco: opłata za przedszkole -150 zł, wyżywienie - 400 zł, odzież i obuwie - 150 zł, środki czystości, kosmetyki - 50 zł. Łączne miesięczne koszty utrzymania małoletniej wynoszą około 850 zł.

Matka małoletniej powódki pracuje jako kasjer – sprzedawca i zarabia 2200 zł brutto, tj. 1600 zł netto. Babcia macierzysta małoletniej jest zarejestrowana jako bezrobotna, choruje i pozostaje na utrzymaniu matki małoletniej powódki.

Ojciec małoletniej T. Z. nie pracuje, nie wywiązuje się prawidłowo z nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego, toczy się postępowanie egzekucyjne. Na dzień 9 listopada 2018 roku zaległość alimentacyjna wynosiła 2048,07 zł. W listopadzie 2018 roku komornik wyegzekwował na rzecz małoletniej kwotę 37,34 zł. W okresie od lutego 2018 roku do października 2018 roku co miesiąc potrącano 3/5 wynagrodzenia ojca małoletniej na poczet zajęć komorniczych. Pełną kwotę alimentów ustaloną ugodą ojciec małoletniej wpłacił tylko raz – w styczniu 2019 roku. T. Z. nie utrzymuje kontaktu z małoletnią.

(dowód: akta IV RC 203/18 k. 36v, zeznania matki małoletniej powódki k. 39v, odpis aktu urodzenia k. 6, informacja i zaświadczenie komornika k. 8-10, zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w R. k. 27, paski wypłat ojca małoletnich k. 30-38).

Pozwany H. Z. ma 61 lat. Otrzymuje emeryturę w kwocie około 3200 zł netto, poza emeryturą nie posiada żadnych innych źródeł dochodów. Pozwany nie ma żadnych oszczędności. Ani żadnego majątku poza domem, w którym mieszka z żoną K. Z.. Pozwany utrzymuje żonę oraz córkę, która ma 10 lat. Wspiera również syna – ojca powódki, który obecnie nie pracuje. Koszty utrzymania domu wynoszą ponad 1000 zł (opłata za wodę, prąd, gaz, opał oraz podatek od nieruchomości). Pozwany choruje na astmę, koszt lekarstw to kwota 130 zł co drugi miesiąc. Żona pozwanego przeszła operację żyłaków, choruje na reumatyzm. Koszt lekarstw to kwota 70 zł co trzy miesiące. Córka pozwanego uczęszcza do IV klasy szkoły podstawowej, jest dzieckiem ogólnie zdrowym.

(dowód: zeznania pozwanego k. 39v-40, decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. k. 24)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie szczegółowo wyżej opisane, w postaci zeznań stron i zebranych w sprawie dokumentów. Zeznania stron znajdowały potwierdzenie w dokumentach, których strony wzajemnie nie kwestionowały. Materiał dowodowy oceniono jako spójny, logiczny i wzajemnie się uzupełniający. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje.

Zgodnie z art. 128 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Zgodnie z treścią art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Przy tym, w myśl art. 133 § 2 kro, żądanie świadczeń alimentacyjnych od pozostałych członków rodziny, w tym również dziadków powinno być przede wszystkim uzasadnione niedostatkiem uprawnionego. Jak podkreśla się w orzecznictwie „niedostatek występuje nie tylko wtedy, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania, lecz określa także i taką sytuację materialną osoby uprawnionej, gdy nie może ona w pełni zaspokoić

swoich usprawiedliwionych potrzeb.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r. I CKN 1187/99). W doktrynie wyrażono pogląd, że potrzeby usprawiedliwione to takie, których zaspokojenie pozwala uprawnionemu żyć w warunkach odpowiadających jego wiekowi, stanowi zdrowia, wykształceniu, itp. Poprzez usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej nie należy rozumieć jednak wyłącznie zapewnienia podstawowego minimum egzystencjonalnego, w szczególności, jeżeli mamy do czynienia z potrzebami małoletniego dziecka, które całkowicie uzależnione jest od możliwości zarobkowych rodziców lub pozostałych krewnych.

Żądanie strony powodowej jest uzasadnione. Małoletnia powódka ma 5 lat, nie posiada żadnego majątku i nie ma możliwości, aby utrzymać się samodzielnie. Obowiązek utrzymania zatem w pierwszej kolejności spoczywa na rodzicach małoletniej.(art. 128 kro w związku z art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 kro), a zgodnie z treścią art. 132 kro w przypadkach uzasadnionych również na dziadkach uprawnionej.

Koszty utrzymania małoletniej powódki w zakresie jej uzasadnionych potrzeb ustalono na kwotę około 850 zł miesięcznie. Należy przy tym podkreślić, iż wykazane przez stronę powodową wydatki nie są wyrazem zbytku. Przedstawione koszty utrzymania stanowią zatem wydatki konieczne dla prawidłowego rozwoju dziecka w wieku powódki. Matka małoletniej, osiągając dochody rzędu 1600 zł miesięcznie i ponosząc własne koszty utrzymania, nie jest w stanie całościowo zabezpieczyć potrzeb dziecka. Na marginesie należy także wskazać, że matka małoletniej swój obowiązek alimentacyjny względem córki spełnia poprzez osobiste starania o pieczę i wychowanie dziecka. Odnosząc się do obowiązku alimentacyjnego ojca małoletniej, należy mieć na względzie, że nie wywiązuje się on z ugody ustalającej alimenty. W konsekwencji powyższego małoletnia pozostaje w niedostatku, a uzyskanie od zobowiązanego środków utrzymania jest niemożliwe, stąd wobec dziadków małoletniej powstaje dalszy obowiązek alimentacyjny.

W tej sytuacji dla ustalenia wysokości świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniej zasadnicze znaczenie ma ustalenie sytuacji majątkowej i finansowej pozwanego. Dziadek uprawnionej pobiera emeryturę w wysokości około 3200 zł, jest to jego jedyne źródło dochodów, nadto ma na utrzymaniu żonę i małoletnią córkę. Koszty utrzymania mieszkania rodziny stanowią wydatek 1000 zł miesięcznie, w tej sytuacji kwota 2200 zł pozostaje na pokrycie kosztów wyżywienia, lekarstw, odzieży i środków czystości dla trzech osób.

Mając na uwadze potrzeby małoletniej, którym nie może sprostać matka małoletniej oraz sytuację pozwanego, roszczenie strony powodowej należało uznać za zasadne, choć nie w wysokości objętej treścią pozwu. Kwota 500 zł, której domagała się strona powodowa wykracza poza możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego. Podkreślić należy, że obowiązek alimentacyjny nie może obciążać zobowiązanego w dalszej kolejności w takim samym zakresie jak ojca małoletniej. Zatem nie można wymagać od pozwanego, by podjął dodatkowe zatrudnienie lub wyprzedawał majątek, by partycypować w kosztach utrzymania wnuczki w większym zakresie.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji w oparciu o art. 128 kro w zw. z art. 132 i 133 kro. W części objętej cofnięciem pozwu postępowanie zostało umorzone na podstawie art. 355 kpc. O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 kpc. Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.